

อิทธิพลของการฝึกจิตและทักษะแก้มารดา ที่มีต่อพฤติกรรมการดูแล ทันตสุขภาพของบุตรก่อนวัยเรียน

วรรณ อดิษฐ์* น.บ., ส.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเชิงประเมิน (Experimental-Evaluative Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการฝึกจิตและทักษะที่มีต่อพฤติกรรมมารดาในการดูแลทันตสุขภาพบุตรก่อนวัยเรียน สำหรับชุดฝึกอบรมประกอบด้วยชุดฝึกลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ชุดฝึกความเชื่ออำนาจในตน และชุดฝึกทักษะทางการดูแลทันตสุขภาพบุตร มีการวัดผลก่อนฝึกอบรม หลังฝึกอบรมทันทีและหลังฝึกอบรม 3 เดือน ด้วยแบบวัดตัวแปรต่างๆ รวม 16 ฉบับ ในการวิจัยนี้ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากจากผู้ตอบรับและสมัครเข้ารับการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตร 4-5 ปี อยู่กับคู่สมรสและเลี้ยงบุตรด้วยตนเองจำนวน 322 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.25 ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่าโมเดลเริ่มต้นความสัมพันธ์เชิงเหตุของพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพบุตร 3 ด้าน (วัดหลังฝึกอบรม 3 เดือน) เป็นโมเดลที่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มมารดา 322 คน สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในโมเดล พบว่าตัวแปรในกลุ่มวิธีการฝึกอบรมส่งผลทางตรงต่อจิตลักษณะซึ่งวัดทันทีหลังฝึกอบรม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล .43 และส่งผลทางตรงต่อจิตลักษณะซึ่งวัดหลังฝึกอบรม 3 เดือน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล .79 นอกจากนี้ พบว่าจิตลักษณะซึ่งวัดทันทีหลังฝึกอบรมก็ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพบุตรอีกทอดหนึ่ง มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล .59 และยังพบว่าจิตลักษณะซึ่งวัดหลังฝึกอบรม 3 เดือนและพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพบุตรก็มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกัน

คำสำคัญ : ฝึกจิตและทักษะ มารดา พฤติกรรมดูแลทันตสุขภาพ บุตรก่อนวัยเรียน

Effects of Maternal Psycho - Skill Training on Dental Health Care Behavior for Preschoolers

Worrawan Asawakun* D.D.S., M.P.H.

Abstract

Major objective of this Experimental - evaluative study was to study the effects of psycho-skill training on dental health care behavior of mothers of preschoolers. The training set composed of psychological characteristics set (future orientation, self control, belief in internal locus of control concerning health) and dental health skill set. There were 16 questionnaires used to assess all variables and assessed in 3 times : before training, immediately after training and 3 months after training. Random sampling from mothers of preschoolers who applied for training were employed to obtain 322 mothers that have been trained. Thus the model of LISREL 8.25 model was performed to test model in mothers of preschoolers displayed the following results : 1) Model of the causal relationship of dental health care behavior of mothers of preschoolers of all samplings : 322 persons , variable 2 type of trainings directly influenced to 6 psychological characteristics (immediately after training ; Path coefficients .43 and to 3 variables of psychological characteristics (3 months after training ; Path coefficients .79 and 6 variables of psychological characteristics (immediately after training) directly influenced to 3 variables of dental health care behavior (Path coefficients .59). Moreover, 3 variables of psychological characteristics (3 months after training) and 3 variables of dental health care behavior had positive relationship.

Key words : *Psycho – skill training, Maternal, Dental health behavior, Preschoolers*